

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 106

гр. Смолян, 08.09.2023 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – СМОЛЯН, ВТОРИ ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в
закрито заседание на осми септември през две хиляди двадесет и трета година
в следния състав:

Председател: Меденка М. Недкова

като разгледа докладваното от Меденка М. Недкова Търговско дело №
20225400900048 по описа за 2022 година

Производството е по чл.15 ГПК и чл.28 от КМЧП.

С определение №271/28.VII.2023год. по В.ч.т.д. №431/2023год. на ПАС е отменено определение №8/16.I.2023год. по т.д. №48/2022год. на Смолянски окръжен съд, с което е прекратено производството по делото, поради липса на компетентност на българския съд, и делото е върнато на първоинстанционния съд за продължаване на съдопроизводствените действия, чрез надлежно връчване на исковата молба и доказателствата към нея на ответниците, които в настоящето производство следва да заявят дали оспорват компетентността на българския съд.

С разпореждане №163/4.VIII.2023год. по т.д. №48/2022год. СОС е връчил препис от исковата молба и доказателствата към нея на назначените особени представители на ответниците Л. Р. Г. и П. К. Б., които следва да вземат становище по предявените от „Банка ДСК“ АД гр.София искове.

ОТВЕТНИЦИТЕ Л. Р. Г., роден на 10.X.1960год., паспорт № *****, издаден на 13.VII.2005год. от Паспортната служба на Великобритания, с адрес: 4 О. Р., Ор., К. BR6 0ER, Великобритания и П. К. Б., роден на 6.VII.1964год., паспорт № *****, издаден на 20.V.2009год. от Паспортната служба на Великобритания, с адрес: 150 М. Р., Лондон, SE6 1NJ, Великобритания, чрез особени представители адв. Св. Н., адв. Т. Д. и адв. Б. К., и тримата от АК- Смолян, в законоустановения срок по чл.367ал.1 ГПК подават писмен отговор вх. №2795/21.VIII.2023год. на исковата молба. Считат, че предявените искове са недопустими и производството по делото следва да се прекрати, поради липса на компетентност на българския съд да разгледа настоящия правен спор. Отново сочат, че с определение от 1.III.2018год., постановено по гр.д. №10016/2017год. на СГС, I-21 състав, образувано по искова молба с правно основание чл.430 ТЗ във връзка с чл.79 и чл.86 от ЗЗД, предявена от „Банка ДСК“ АД гр.София срещу Л. Р. Г., роден на 10.X.1960год., паспорт №*****, издаден на 13.VII.2005год. от Паспортната служба на Великобритания и

съдлъжника П. К. Б., роден на 6.VII.1964год., паспорт №*****, издаден на 20.V.2009год., за заплащане на суми по договор за банков кредит от 57 321евро, е прекратено производството по гр.д.№10016/2017год., поради липса на международна компетентност на българския съд да разгледа предявените иски. С определение№2193/13.VII.2018год. по ч.гр.д.№2158/2018год. на САС е потвърдено определението от 1.III.2018год. по гр.д.№10016/2018год. на СГС, а с определение№446/31.X.2018год. по ч.т.д.№2222/2018год. на I ТО на ВКС не е допуснато до касационно обжалване определение№2193/13.VII.2018год. по ч.гр.д.№2158/2018год. на САС. Т.е. при предходното разглеждане на същия правен спор, е налице влязъл в сила съдебен акт по процесуалния въпрос относно компетентността на българския съд и допустимостта на предявените иски.

Съгласно нормите на чл.17 и чл.18 от Регламент№1215/2012год. банката би могла да предяви иск срещу потребителите само в съдилищата на държавата-членка, където те имат местоживеене. След като страните не са подписали споразумение по чл.19, чл.25 и чл.26 от посочения Регламент, то българският съд не е компетентен да разгледа предявените осъдителни иски, тъй като разпоредбите на чл.17 и чл.18 от Регламента са специални по отношение на разпоредбите на чл.7т.1б.“а“, възлагаща компетентност на съдилищата по място на изпълнение на задълженията по договора.

Особените представители твърдят, че ответниците не пребивават в комплекс „Р. Л.“ с.Пр., местност „Т. Ч.“, който е вписан като техен „настоящ адрес“ в Регистър БУЛСТАТ. Ето защо този адрес не следва да се счита за техен настоящ адрес. Ответниците имат известни постоянни адреси във Великобритания. Съгласно чл.113 ГПК исковете на и срещу потребители се предявяват пред съда, в чийто район се намира настоящия адрес на потребителя, а при липса на настоящ адрес- по постоянния, като по аргумент от чл.119ал.3 ГПК в случаите по чл.113 ГПК съдът следи служебно за местната подсъдност на спора, което е направил Смолянски окръжен съд с предходното си определение.

След изтичане на предходния период, посочен в Споразумението за оттегляне на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от ЕС и ЕОАЕ, а именно след 1.I.2021год., не се прилагат разпоредбите относно компетентността по Регламент№1215/2012 на ЕС и на Съвета, съгласно чл.67 от Споразумението, като в случая се прилагат разпоредбите на Брюкселската конвенция от 27.IX.1968год. относно подведомствеността и изпълнението на съдебните решения в областта на гражданското и търговското право. Разпоредбата на чл.14ал.2 от Брюкселската конвенция сочи, че при потребителските договори, подведомствеността на споровете е в съдилищата на договарящата страна по местоживеене на потребителя. В този смисъл е и разпоредбата на чл.16ал.1 от КМЧП.

Особените представители на ответниците считат, че са нищожни клаузите на чл.30.1 и чл.30.2 от процесния договор за кредит, поради прякото му противоречие с разпоредбата на чл.16ал.2 от КМЧП. Те са и неравноправни клаузи по смисъла на ЗЗП. Ето

защо молят съда да прекрати производството по делото, поради липса на компетентност на българския съд да разгледа спора с потребителите, чието местоживеее е във Великобритания. Оспорват изцяло и основателността на исковата претенция, тъй като претендираните от „Банка ДСК“ АД гр.София вземания са погасени по давност, съгласно чл.110 ЗЗД.

Смолянският окръжен съд счита възраженията на ответниците относно компетентността на българския съд и допустимостта на предявените искове за основателни, по следните съображения:

Безспорно е, че с определение от 1.ІІІ.2018год. по гр.д.№10016/2017год. на СГС, ГО, І-21 състав, е прекратено производството по делото, поради неподведомственост на българския съд по предявените от „Банка ДСК“ АД гр.София срещу Л. Р. Г. и П. К. Б., и двамата граждани на Великобритания, кумулативно съединени искове с правно основание чл.439 ТЗ и чл.86 ЗЗД за заплащане на сумата 45 376.17евро- главница, сумата 2 327.56евро- договорна лихва за периода 28.ХІ.2016год.-3.ХІІІ.2017год., сумата 17.80евро- наказателна лихва за периода 29.ХІ.2016год.-3.ХІІІ.2017год. и сумата 318.10евро такси и разноси, съгласно договор за кредит за покупка на недвижим имот от 23.ІІ.2007год. Определението е потвърдено с определение№2193/13.ХІІ.2018год. по ч.гр.д.№2158/2018год. на САС, което не е допуснато до касационно обжалване с определение№446/31.Х.2018год. по ч.т.д. №2222/2018год. на І ТО на ВКС. Съдилищата са приели за безспорен факта, че предназначението на сумите по кредита не е за целите на търговска или професионална дейност, и че кредитополучателите имат качество на потребители по смисъла на чл.17т.1 от Регламент№1215/2012год. на ЕС и на Съвета, съответно §13т.1 от ЗЗП. След като ответниците имат качеството на потребители и сключеният договор съставлява реален заем за потребление, изплатим на банката на вноски, който кредит е предоставен за финансиране закупуването на вещ, то следва да се приеме, че приложимите разпоредби за определяне на съда, който е компетентен да разгледа спора по предявените искове, са нормите на чл.17 и чл.18 от Регламент№1215/2012, съгласно които банката е могла да предяви иск срещу потребителите само в съдилищата на държавата членка, където те имат местоживеее, и след като страните по делото не са сключили споразумение по чл.19, чл.25 и чл.26 от Регламента, с което да дерогират цитираните разпоредби на чл.17 и чл.18, сезираният български съд не е компетентен да разгледа предявените осъдителни искове срещу живеещите във Великобритания лица, тъй като разпоредбите на чл.17 и чл.18 от Регламента са специални по отношение на разпоредбата на чл.7т.1б.„а“, възлагаща компетентност на съдилищата по мястото на изпълнение на задълженията по договора.

Настоящото т.д.№48/2022год. по описа на Смолянски окръжен съд е образувано по предявените отново на 12.ХІІІ.2022год. от ищеца „Банка ДСК“ АД гр.София срещу ответниците Л. Р. Г., роден на 10.Х.1960год., паспорт№*****, издаден на 13.ХІІ.2005год. от паспортната служба на Великобритания, с адрес: О. Р., Ор., К. BR6 0ER, Великобритания и П. К. Б., роден на 6.ХІІ.1964год., паспорт№*****, издаден на 20.V.2009год. от паспортната служба на Великобритания, с адрес: 150 М. Р., Лондон, SE6

1NJ, Великобритания, четири обективно и субективно кумулативно съединени искове-
главен иск с правно основание чл.79ал.1 ЗЗД във връзка с чл.430 ТЗ, с цена на иска 45
376.17евро, представляваща падежирала, но неизплатена главница по договор за кредит за
покупка на недвижим имот от 23.II.2007год., иск с правно основание чл.430 ал.2 ТЗ, с цена
на иска 19 419.24евро, представляваща непогасена договорна лихва, дължима за периода от
28.XI.2016год. до 11.VIII.2022год., иск с правно основание чл.430 ал.2 ТЗ, с цена на иска 1
360.47евро, представляваща обезщетение за забава за просрочени плащания /наказателна
лихва/, дължима за периода от 13.I.2017год. до 11.VIII.2022год. и иск за сумата 488.10евро,
представляваща дължими такси и разноски по договора за кредит, ведно със законната лихва
върху главницата, считано от датата на депозиране на исквата молба- 12.VIII.2022год. до
окончателното и изплащане. Т.е. ищецът „Банка ДСК“ АД гр.София отново е предявил пред
българския съд същите кумулативно съединени осъдителни искове срещу същите
ответници, на същото основание, за плащане на дължими суми по същият договор за кредит
за покупка на недвижим имот от 23.II.2007год., предявени срещу ответници, които са
потребители по смисъла на §13т.1 от ЗЗП, чието местоживеее е във Великобритания.

В настоящия случай за Великобритания, която напусна ЕС, с изтичането
на преходния период, посочен в Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство
Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за
атомна енергия, а именно от 1.I.2021год., не се прилагат разпоредбите относно
компетентността от Регламент№1215/2012 на ЕС и на Съвета, съгласно чл.67 от
споразумението. Исковете са предявени на 12.VIII.2022год., след изтичане на преходния
период, т.е. съдебното производство е образувано след изтичане на преходния период, ето
защо Регламент№1215/2012 на ЕС и на Съвета, е неприложим към настоящия спор. След
1.I.2021год. Великобритания е трета държава, по отношение на която се прилагат
разпоредбите на Брюкселската конвенция от 27.IX.1968год. относно подведомствеността и
изпълнението на съдебните решения в областта на гражданското и търговското право, в
раздел IV- Подведомственост при потребителски договори, чл.14ал.2 на която се сочи, че
другата страна по договора може да заведе дело срещу потребител само в съдилищата на
договарящата страна по местоживееето на потребителя. Обединеното кралство
Великобритания се е присъединила към Брюкселската конвенция от 27.IX.1968год. на
самостоятелно основание, а не като страна, членка на ЕС. Република България е
присъединена към Брюкселската конвенция от 27.IX.1968год. преди членството и в ЕС.
Понастоящем по отношение на Република България, като членка на ЕС, е приложима
Конвенцията относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения
по граждански и търговски дела от 2007год. /Конвенция Лугано/. Тази Конвенция
съобразява Конвенцията от Лугано от 16.IX.1988год. относно компетентността и
изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, която разширява
прилагането на правилата на Брюкселската конвенция от 27.IX.1968год.. На 9.X.1978год. е
подписана Конвенция за присъединяването на Кралство Дания, Ирландия и Обединеното
кралство Великобритания и Северна Ирландия към Конвенцията относно компетентността и
изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела и към Протокола за

нейното тълкуване от Съда на Европейските общности.

Подобна е и разпоредбата на чл.16ал.1 от КМЧП, съгласно която българските съдилища са компетентни по искове срещу потребители, освен с случаите по чл.4 и когато той има обичайно местопребиваване в Република България и са налице условията по чл.95ал.2. Т.е. при всички случаи на договори, сключени с лица, които са потребители, споровете се разрешават от съдилищата на държавата по местоживеенето на потребителя, освен ако не е сключено споразумение между страните, с което да се дерогира нормативно регламентираната подведомственост на споровете /а такова споразумение не се представя по делото/ и ответникът се яви по делото и приеме спорът да се разреши от българския съд. В случая ответниците са подали отговор на исковата молба, с която оспорват компетентността на българския съд да разгледа предявените от „Банка ДСК“ АД гр.София кумулативни съединени осъдителни искове. Ето защо съдът ще следва да прекрати производството по настоящето дело, тъй като спорът не е подведомствен на българския съд.

На основание гореизложеното и чл.15 ГПК във връзка с чл.113 ГПК и чл.16ал.1 във връзка с чл.28 КМЧП Смолянският окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ПРЕКРАТЯВА производството по т.д.№48/2022год. на Смолянски окръжен съд, поради липса на компетентност на българския съд да разгледа предявените искове срещу ответници-потребители с местоживеене във Великобритания!

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО може да се обжалва в едноседмичен срок от връчването му на страните по делото пред ПАС!

Съдия при Окръжен съд – Смолян: _____